THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario,
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont.
January 22nd 1913

עס וואקסט א אידישע יוגענט ביי אונז אין לאנד

מיט די ווייטערדיגע שורות ווילן מיר אפצאהלען א חוב דעם לעזער, וועלכען מיר זענען איהם שולדיג אלס צייטונגס־מענש. מיר ווילן איהם איבערגעבען אונזער איינדרוק וועגען דער „יאנג דזשודיא" קאנווענ־שען, וואס איז די וואך געהאלטען געווארען אין אטאוואַ.

אין אויב דעם שרייבער פון די שורות וועט געלייגען ארויסצורופען א גרעסערען אינטערעס צו דער דאזיגער יוגענט באוועגונג, וועלכע איז דערווייל נאך אין פראצעס פון ווערען, וועט דאס זיין אונזער שכר.

א פאלק אהן א יוגענט, וואס איז פאראינטערעסירט אינ'ם שיקזא! פון פאלק, איז ווי א קינדערלאזע פאמיליע. וואס איז פארמשפט צום אונ־טערגאנג. און דארום איז פארשטענדליך, הארום ביי א נארמאלען פאלקס־לעבען שפיעלט די יוגענט אזא וויכטיגע. אנדערש איז עס אבער ביי אונז, אין צו צוצען א ביבליש־שן אויסדרוק, אונזער יוגענט חיט אלע פרעמדע ווייב־גערטנער, אבער ניט דעם אייגענעם.

מיט עדען צוועלף יאהר צוריק, האט די קאנאדער אידישע אינטע־ליגענץ אין די דריי גרויסע שטעדט ארויסגעלאזען „די אידישע יוגענט פון ארץ ישראל פאלק". געוואלט איהר צוציהען צום פראגרעסיווע אידיישען נאציאנאליזם דורך דער אידישער שפראך, אבער זאל מען זיך ניט נארען. בלויז קליינע צאהלען זענען דערגרייכט געווארען, אין פון זיי איז איך נאר א קליינער טייל פארבליבען.

און כמעט צו דער זעלבער צייט איז ענטשטאנען אן ענגלישע יוגענט באוועגונג צווישען די קאנאדער אידען, ארויסגערופען צום לעבען דורך דער אינציאטיווע פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, די באוועגונג וועל־כע האט זיך אויסקריסטאליזירט אין דער יונג יהודה באוועגונג — „יאנג דזשודיע".

די אידישע־שפרעכענדע נאציאנאלע אינטעליגענץ האט זיך צו דער באוועגונג באצויגען געגנעריש און פאסיוו, אפילו די ציוניסטישע נאם האט ניט ארויסגעוויזען קיין צופיעל באגייסטערונג פאר דעם. און די באַ־וועגונג בזפא האט געפאקט און געמאזלט. און איז ציוניסען געווארען דורך איגערליכע צאנקעדייען — און וואס איז דער רעזולטאט?

דער שרייבער פון די שורות האט גערן אנגענומען די איינלאדונג בייזיאזואיינען די פערטע קאנווענשען פון יונג יהודה. און מיר ווילען גלייך זאגען — עס איז איבערגעשטיגען אלע אונזערע ערוואַרטונגען.

מיט האבען געטראפען „יונג יהודה" פיעל פארצווייגטער, פיעל ערנסטער, און פיעל אידישער ווי מיר האבען עס ערוואַרט צו טרעפען.

קודם כל די פארבינדונג, די אומגעשפרייטקייט איבער'ן גאנצען לאנד. אויף דער קאנווענשאן זענען געווען דעלעגאטען פון סאדבורי און נארם בעי, די קאנאדער נארט, דעלעגאטען פון סט. דושאחן, ניו בראנד־וויק, קאנאדעס עקסטרעמער מזרחי טייל, און אפילו גלעים בעי, נאציא סקאשיא, וואלס ביי דער קאנווענשאן פארטראטען געווען, ווען ניט די שלעכטע לאנג דארטען, א דאנק דעם מיינער סטרייק.

און פאר דעם, צו פארבינדען די אפגעריסענע און ווייט טיילען פון די יונגע אידען, קומט זיכער קרעדיט דער ארגאניזאציע.

די דעלעגאטען — מעהרסטענס פון דער שטודירענדער יוגענט האַ־בען ארויסגעוויזען א היבשען אינטערעס אין די אלע פראגען, וועלכע האַ־בען זיך אלע געדרעהט ארום איין צענטראל פונקט — אויסגעבייטעטע קולטור־ארבייט צווישען אלע שיכטען, וועלכע זיי קענען גרייכען.

מען רעדט ענגליש. אבער וועגען אידישען אינהאלט. מען דבאַ־טירט אידישע צייט־פראגען, מען זינגט אידישע פאלקס־לידער, און בכלל צייגט מען ארויס א בריטען אינטערעס צו אלעס וואס איז אידיש.

די ארבייט איז פארצווייגט. און נעהמט ארום טויזענטער אידישע קינדער, און ווען אפילו א טייל פון דער דאזיגער יוגענט וועט אויסזאק־סען א אידישע אין גייסט — וויפיעל פארדיענסט.

די קאנווענשאן האט אויך פאר דער צוקונפט געענדערט איהר אר־גאניזאציאנס־פארם, און אנשטאט געפיהרט צו ווערען נאר פון דער יוגענט, וועלען יעצט די הויפט־טוער זיין ערוואַקסענע. מענשען מיט ער־פאהרונג, און דאס וועט זיכער זיין א געווינס אי פאר דער ארגאניזאציע, און אי פאר דער יוגענט בכלל.

עס וואקסט א אידישע יוגענט ביי אונז אין לאנד, א יוגענט וועל־כע ווערט דורך איהר גרעסטען טייל באריהרט דורך דער יונג יהודה אר־גאניזאציע. א קערפערשאפט וועלכע פארדיענט יעדע ערמוטיגונג.

ווען דאס פאלק וויל זיין יוגענט, מוז עס אויך עמוזאס געבען די יוגענט, און וואס קען נאך זיין א לויבענסווערטיגערע ארבייט, ווי געבען דער אדזיגער יוגענט־ארגאניזאציע די מעגליכקייט אנצופיהרען איהר־קולטור ארבייט, און געוויגען די אידישע יוגענט פאר'ן אידישען פאלק.

מען האט אויף דער קאנווענשאן זעהר פיעל באטאנט דעם פאקט, אז דער וואוקס און די ענטוויקלונג פון דער ארגאניזאציע איז צו פארדאנ־קען דער איבערגעגעבענער ארבייט פון איהר יעצטיגען עקזעקוטיוו דירעקטאר.

אויב איין מענש האט געקענט אזוי פיעל ביישטייערען צום וואוקס וויפיעל פארשריט וואלט געקענט פארצייכענט ווערען, זיען א צאהל מעהר מענשען וואלטען זיך פארגעמערעסירט אין דער דאזיגער יוגענט־ארגאניזאציע.

דער טאג פון דער פאראיינינטער קאנאדע

קאנאדע איז היינט צו טאג איבערגעשטיגען די ערוואַרטונגען פון איהרע גרינדער. די פאטערס פון דער קאנפעדעראציע. פון א קליינער קאלאניע איז קאנאדע געווארען א לאנד פון באדייטונג, א לאנד וואס פרעזענטירט ניט נאר פאר זיך, נאר וועלכע שפיעלט אויך א ראליע אין דעם האנדעל פון דער וועלט. צי עס איז אין תבואה אדער אין מאנו־פאקטור.

און עס בילדעט זיך אויך אויס א בייער טיפ.

דער קאנאדער איז ניט קיין אמעריקאנער. טראצדעם וואס אמעריי־קע'ס לעבען באאיינפלוסט קאנאדע אין אזא הויכען גראד.

דער קאנאדער איז אויך ניט קיין ענגלישער, טראצדעם וואס ער איז פון ענגלישען סמאק.

ניכער איז ער א געמיש פון ביידען. און אזוי איז אויך דאס קאַ־נאדישע לעבען. דאס לעבען פון דער גרויסער פאראיינינטער קאנאדע, די קאנאדע וועלכע פייערט היינט איהר פאראיינינגונגס יום טוב — „דאמי־ניאן דעי".

ארץ ישראל אין די אוי־גען פון א טוריסט

(נאטיצען) פון הרב יהודא ליב זלאטניק.

דריי און צוואנציג טעג האב איך געשטידירט ארץ ישראל, פאהרענדיג כסדר אין אויטאמאבילען בערג און טאל.

איך קאן מענשען וואס האבען ווינ־ציגער פאר מיר פארבראכט אין ארץ ישראל און האבען וועגען לאנד ביכער גע־שריבען.

איך וועל קיין ביכער איבער ארץ ישראל ניט שרייבען, און קיין ארטיקלען אויך נישט.

עס איז נאך ביי מיר א גרויסער צווייי־פעל צו איך בין בארעכטיגט אפילו צו שרייבען נאטיצען.

עס גלייבט זיך מיר מיים דאס עס זאל זיך וועמען עס איז האבען איינגעגעבען צו פארוואנדלען אן אויטאמאביל אין א שטו־דיר צימער.

איבערהויפט אין אונזער ארץ ישראל וואו אלעס דרייסט דיינע אויגען. וואו דיי־נע אויגען ווערען ממש משוגע ניט ווי־סענדיג וואוהין פריהער צו וואַרפען דעם בליק. און דער אויטאמאביל לויפט דער־ווייל, ער לויפט און ער איז גערעכט: דאס איז דאך זיין עובדא.

דאך, וואס האב איך ארויסגעטראַ־גען פון מיין רייזע?

מיין גאנצע רייזע איז מיר ווערט געווען, אום צו פארשטעהן דעם סוד און די לעקציע פון דער אלטער איבערגעניי־מעשה פון די מרגלים.

די מעשה פון די מרגלים קוקט אויס צו זיין שוין פארעלטערט, מען הערט שוין ניט הייניטיגע צייטען וועגען פארשיינען וואס זאלען צוריק קומען מיט מרגלים באַ־ריכטען פון ארץ ישראל, דער צויבער פון ארץ ישראל איז יעצט דוקא אזוי שטארק, דאס יעדער בלעם וועגען ער זעהט נאר וואס מיר האבען אויסטאן אין ארץ ישראל מוז אריין מיט געוואנג לעזען אין אונז: מה טובו אהליך יעקב! אבער ווי זאגט מען עפעס: דער טייוועל שלאפט ניט. און דאס צוריקקומען פון מרגלים איז אומ־פארטייליך. איך ריכט מיך אויף זיי, ווען ניט אין איין פארם, דאן אין דער צווייטער. אויב זייערע בעריכטען וועלען פארשוינען דאס לאנד, וועלען זיי באשטימ־צינען די חלוצים. וועלען זיי דרך ארץ ישראל פאר א מקצת מן המקצת און נאנ־צע לאנד טיילען האב איך אפילו ניט באַ־וויזען אין זייער גבול אריינצוקומען.

יעצט שטעה איך געבויגען פאר אונזערע אלטע מיט כבוד און דרך ארץ און זאג נאך ווארט פאר ווארט: ארץ חמדה, טובה ורחבה!

וועגען חמדה און טובה וועל איך נאך שרייבען, הגם די ווערטער פארבאַ־פען מיין אטעם! ארץ ישראל ווי שעהן ביזטו!

— נאך גוט, ארץ ישראל איז ניט קיין בחור, אז ניט וואלט איך פאר איהם משוגע געווארען! האט מיר גע־זאגט א שעהנע פרוי.

פאראנען נעכט ווען מען קען אט א צווישען דעם כרמל און דעם ים פשוט משוגע ווערען פון דעם איבערפלוס פון שעהנקייט! האט מיר א צווייטער פרייב־דינע געזאגט אין בת־גלים.

אבער צוריק צו רחבה.

אויסשקין האט געוויס זיך פיינמאַ־נאך ניט געשראקען טאמער שטעהט ער אויף אין א שעהנעם פריהמארגען און נעהט אריבער אין ביוראַ פון ארץ ישראל נאַ־ציאנאל פאנד און מען רעפארטירט איהם: עס איז דא געלד אין די קאסע, אידען שי־קען געלד פון אלע זייטען פאר נאולות הארץ, אבער די גאנצע ערד איז שוין אויסגעקויפט, נישטא מעהר קיין ערד אין ארץ ישראל וואס זאל ניט זיין אין אידי־שען בעזיץ!

ניכער גלייב איך דאס ווען אויסשקין קומט פריהמארגענס אין ביוראַ פון נאַ־ציאנאל פאנד, און באטראכטט די לאנד־קארטע פון ארץ ישראל, און זעהט דאס לאנד אנגעצייכענט לארכה ולרחבה, איהר בערג איהרע טאלען, איהרע פלוינען און וויטע שטרעקעס, און ער זעהט פון איין זייט וויפיעל מיליאנען דונאם עס שטעהען, ווארטען, חלש'ען און בעטען אויף זייער אויסלייזונג, און זייער אויס־לעבונג און ער הערט די בריכטען וועגען דעם קליין געלד וואס אידען גיבען פאר דער אויסלייזונג און אויפלעבונג פון די דאזיגע מיליאנען דונאמען, איז איהם נאך ניכטמאל ניט אויסגעפאלען זיך קלאגען דאס ארץ ישראל איז צו קליין.

אויסשקין און ווייצמאן האבען גע־נוג זארג אויסצולייזען און אויפצולעבען דעם יעטציגע ארץ ישראל, אבער די לייד־דיג נעהער וואס ריהרען מיט דיין פינ־גער ניט צו הלפען אין דער גרויסער צוי־בער בריביט וואס געהט אין אין ארץ־ישראל, פאר זיי איז ארץ ישראל צו קליין, פאר זיי וואלטען לענדער ווי בול־גאריע, בעלגיען און האלאנד געווען צו נישטיג ארום צו קופען זיך וועגען זיי, א לאנד ווי ענגלאנד וואלט געווען א חרפה צו נעהמען: קליינע, פארנעבעלדיגע, פארוואָרפענע ארגזלען! זיי, די דאזיגע ליידיג נעהער, וואלטען געווארען א לאנד ווי דער מדבר פאראַ, די גרונט ווי די שנעגע־פעלדער פון קאנאדע אומבאגרע־ניצט. וואס ארט עס זיי? — ארבייטען דערפאר וועלען זיי סיי ווי סיי ניט, אלא הלמאי ווינשען זיך! ווינשען קען מען זיך דאך דאס טעלערעל פון הימעל!

— וואס טוט מען דא ביי אייך שבת? האב איך געהערט א טוריסט פרעגען מיט א צינישען שמייכעל א גרופע שווער אר־בייטענדע יונגע מענער און פרויען אין עין חרוד.

— שבת ציהט מען ארויס די שפיל־טערס פון די הענד און פיס, א גאנצע וואך איז נאר דא צייט זיי אריינצונעה־מען, שבת נעהמט מען זיך צייט זיי ארויסצונעהמען.

דאס איז געווען דער קלוגער — און אפשר גאנץ פשוט'ער — ענטפער פון דער רבנישער טאכטער וועמענס צריך איז באַ־איהרט מיט א ש"ס, און וואס מאכט דאס איהר יונגען מאן — אויך א רבנישען זוהן — זאל על כל פנים צוויי מאל א וואך געפינען צייט פאר דער גמרא.

אין דעם לעצטען טאג פון מיין ארומ־רייזען אין ארץ ישראל, איז מיין וועג גע־לעגען אויף די בערג צווישען נצרת און חיפה.

פלוצלינג האב איך פאר מיינע אוי־גען דעם עמק דארזעהן אויסגעלייגט פאר מיר אין זיין גאנצען פראכט ווי א וואונ־דער שעהנער טעפיך, ווי א צויבער מאַ־זאיק־שטיק.

זיינע גרינע פעלדער, זיינע שעהן באַ־עפארטע שטרעפעס, זיינע פלאנצונגען, זיינע יונגע בוימעלעך. זיינע קבוצות און מושבי עובדים האבען פארכאפט דאס בעדיגען, אויפוואכענדען עמק־יזרעאל?

מדינה'לע לויט ווי איך האב פון תמיד אן פון אלעמען געהערט.

א כוף, מיט אמאָל, איך קום אין ארץ ישראל, פאהר ארום דריי און צוואנציג טעג, טאג איין, טאג אויס, אויף איינעם פון די בעסטע אויטאמאבילען, מיט א גו־טען שאפער, וואס פינף פארשוין האבען כסדר געהאלטען אין איין טרייבען איהם: "פאהר, מאך ניט קיין שחיות! און נאך דבר אלעמען האב איך געזעהן פון ארץ ישראל נאר א מקצת מן המקצת און נאנ־צע לאנד טיילען האב איך אפילו ניט באַ־וויזען אין זייער גבול אריינצוקומען.

יעצט שטעה איך געבויגען פאר אונזערע אלטע מיט כבוד און דרך ארץ און זאג נאך ווארט פאר ווארט: ארץ חמדה, טובה ורחבה!

וועגען חמדה און טובה וועל איך נאך שרייבען, הגם די ווערטער פארבאַ־פען מיין אטעם! ארץ ישראל ווי שעהן ביזטו!

— נאך גוט, ארץ ישראל איז ניט קיין בחור, אז ניט וואלט איך פאר איהם משוגע געווארען! האט מיר גע־זאגט א שעהנע פרוי.

פאראנען נעכט ווען מען קען אט א צווישען דעם כרמל און דעם ים פשוט משוגע ווערען פון דעם איבערפלוס פון שעהנקייט! האט מיר א צווייטער פרייב־דינע געזאגט אין בת־גלים.

אבער צוריק צו רחבה.

אויסשקין האט געוויס זיך פיינמאַ־נאך ניט געשראקען טאמער שטעהט ער אויף אין א שעהנעם פריהמארגען און נעהט אריבער אין ביוראַ פון ארץ ישראל נאַ־ציאנאל פאנד און מען רעפארטירט איהם: עס איז דא געלד אין די קאסע, אידען שי־קען געלד פון אלע זייטען פאר גאולת הארץ, אבער די גאנצע ערד איז שוין אויסגעקויפט, נישטא מעהר קיין ערד אין ארץ ישראל וואס זאל ניט זיין אין אידי־שען בעזיץ!

ניכער גלייב איך דאס ווען אויסשקין קומט פריהמארגענס אין ביוראַ פון נאַ־ציאנאל פאנד, און באטראכטט די לאנד־קארטע פון ארץ ישראל, און זעהט דאס לאנד אנגעצייכענט לארכה ולרחבה, איהר בערג איהרע טאלען, איהרע פלוינען און וויטע שטרעקעס, און ער זעהט פון איין זייט וויפיעל מיליאנען דונאם עס שטעהען, ווארטען, חלש'ען און בעטען אויף זייער אויסלייזונג, און זייער אויס־לעבונג און ער הערט די בריכטען וועגען דעם קליין געלד וואס אידען גיבען פאר דער אויסלייזונג און אויפלעבונג פון די דאזיגע מיליאנען דונאמען, איז איהם נאך ניכטמאל ניט אויסגעפאלען זיך קלאגען דאס ארץ ישראל איז צו קליין.

אויסשקין און ווייצמאן האבען גע־נוג זארג אויסצולייזען און אויפצולעבען דעם יעטציגע ארץ ישראל, אבער די לייד־דיג נעהער וואס ריהרען מיט דיין פינ־גער ניט צו הלפען אין דער גרויסער צוי־בער בריביט וואס געהט אין אין ארץ־ישראל, פאר זיי איז ארץ ישראל צו קליין, פאר זיי וואלטען לענדער ווי בול־גאריע, בעלגיען און האלאנד געווען צו נישטיג ארום צו קופען זיך וועגען זיי, א לאנד ווי ענגלאנד וואלט געווען א חרפה צו נעהמען: קליינע, פארנעבעלדיגע, פארוואָרפענע ארגזלען! זיי, די דאזיגע ליידיג נעהער, וואלטען געווארען א לאנד ווי דער מדבר פאראַ, די גרונט ווי די שנעגע־פעלדער פון קאנאדע אומבאגרע־ניצט. וואס ארט עס זיי? — ארבייטען דערפאר וועלען זיי סיי ווי סיי ניט, אלא הלמאי ווינשען זיך! ווינשען קען מען זיך דאך דאס טעלערעל פון הימעל!

— וואס טוט מען דא ביי אייך שבת? האב איך געהערט א טוריסט פרעגען מיט א צינישען שמייכעל א גרופע שווער אר־בייטענדע יונגע מענער און פרויען אין עין חרוד.

— שבת ציהט מען ארויס די שפיל־טערס פון די הענד און פיס, א גאנצע וואך איז נאר דא צייט זיי אריינצונעה־מען, שבת נעהמט מען זיך צייט זיי ארויסצונעהמען.

דאס איז געווען דער קלוגער — און אפשר גאנץ פשוט'ער — ענטפער פון דער רבנישער טאכטער וועמענס צריך איז באַ־איהרט מיט א ש"ס, און וואס מאכט דאס איהר יונגען מאן — אויך א רבנישען זוהן — זאל על כל פנים צוויי מאל א וואך געפינען צייט פאר דער גמרא.

אין דעם לעצטען טאג פון מיין ארומ־רייזען אין ארץ ישראל, איז מיין וועג גע־לעגען אויף די בערג צווישען נצרת און חיפה.

פלוצלינג האב איך פאר מיינע אוי־גען דעם עמק דארזעהן אויסגעלייגט פאר מיר אין זיין גאנצען פראכט ווי א וואונ־דער שעהנער טעפיך, ווי א צויבער מאַ־זאיק־שטיק.

זיינע גרינע פעלדער, זיינע שעהן באַ־עפארטע שטרעפעס, זיינע פלאנצונגען, זיינע יונגע בוימעלעך. זיינע קבוצות און מושבי עובדים האבען פארכאפט דאס בעדיגען, אויפוואכענדען עמק־יזרעאל?

יולי, דער ראש השנה'דיגער מאנאט פאר אימיגראנטען

וואס פאר א נייע אימיגראציע רעפאר מען מיט קאנען ערוואַרטען.

פון ב. סמאליאר

מעג דער מאנאט יולי זיין דער שעהנסטער מאנאט אין דער געשיכטע פון אמעריקא און מעגען די איצטיגע אמעריי־קאנער בירגער זיך פרעהען דעם 4־טען יולי מיט דער דעקלאראציע פון אונאב־הענגיגקייט, וואס זיי האבען געוואונען, פאר די צוקונפטיגע בירגער פון אמעריקא, פאר אט יענע וועלכע וואלגערען זיך איצט אין די פארשידענע פארטען פון אייראפא מיט דער האפנונג אמאל אנצוקו־מען קיין אמעריקא — פאר זיי איז דער מאנאט יולי דאס זעלבע וואס די ימים־נוראים פאר א פרומען אידען. דער ערש־טער יולי, דאס איז זייער ראש השנה.

וויפיעל הערצער אויף יענער זייט קלאפען שטארקער ווען עס דערענ־ענטערט זיך דער טאג פון ערשטען יולי? וויפיעל אויגען קוקען מיט שרעק און האפ־נונג דארט ארויס אז דער טאג פון ערש־טען יולי זאל וואס שנעלער קומען?

אין מאנאט יולי, דאן ווערט דער גורל פון צעהנדליגער טויזענטער מענשען אין אייראפא באשטימט. דאן ווערען די חלומות און די האפנונגען פון פיעלע טויי־זענדער צו קריגען אמעריקאנער ווייזעס, פארווירקליכט. פונקט ווי דאן, ווערען אויך די חלומות און די האפנונגען פון אנדערע טויזענדער — וואס קריגען די דאזיגע ווייזעס ניט — צושטערט.

דער ערשטער יולי איז, ווי גענומען, דער ראש השנה פון די אימיגראנטען. אין טאג פון ערשטען יולי, ערעפענען אמעריקא יעדעס יאהר, איהר נייע קוואטא, און עס ווערט דאן אנגעצייכענט ווער עס זאל יא קיין אמעריקא אין פארלויף פון יאהר אריינקומען אין ווער ניט.

און עס ווארטען אויף דעם דאזיגען ראש השנה טאג צעהנדליגער טויזענדער מענשען, סיי דא אין אמעריקא און סיי אויף יענער זייט, אין אייראפא. אין דעם טאג, הויבען פיעלע פאמיליעס פון בוידע זייטען ים זיך אן צוזאמענקומען און פארבינדען. פון דעם טאג הויבען זיך אן די פאר צוליליכע אימיגראנטען מאנאַ־טען, ווען פרויען קאנען קומען צו זייערע מענער, עלטערען צו זייערע קינדער און קינדער צו זייערע עלטערען. דער טאג פון ערשטען יולי איז שוין פאקטיש באלד גע־וואָרען אין אמעריקא. אן אינסטיטוציע, פונקט ווי דער טאג פון 4־טען יולי, מיט דעם אונטערשייד וואס ווענען דעם 4־טען יולי ווייסט מען מעהרסטענטייל אין אמעריקא, אין דער צייט ווען ווענען 1־טען יולי ווייסט מען אויך אין אייראפא.

ווי זיינען די אויסזיכטען פון די אי־מיגראנטען אויף דעם נייעם אימיגראַ־ציאנס יאהר? וואס פאר א האפנונג זיינען מיר געבליבען זעהענדיג די וואונ־דער וואס דער פאראיינינטער קראפט פון אידישען נאציאנאל פאנד, קרן היסוד און חלוצים באייסטערונג האבען געקאנט שאפען אינ'ם לאנד אין דעם קורצען פארלויף פון א דרייי־פיער יאהר.

וויסטענישען פון טויזענטער יאהרען, שטיינער־סקאלעס און מאלאריע זומפען, — דער אידישער נאציאנאל פאנד, דער קרן היסוד און חלוצים אונזער הערצער זענען קעגען אייך! און איהר זייט פארמשפט צו פארשווינדען, אייער פלאץ מוזען פארנעהמען גרינע פעלדער, בלי־הענדע גערטנער און שיינענדע מענשען וואוינונגען!

דער עמק־יזרעאל, נעזעהן ווי אויף דער האנד פון די בערג צווישען נצרת און חיפה, וואס קאן זיין שעהנערס אויף גאטט וועלט?

וואו איז דער איד וואס האט ניט נעזעהן דאס דאזיגע בילד — דאס איינצי־גע אין דער וועלט, וואס קאן געבען רוהס און שטאלץ, פרייד און צופרידענהייט יע־דען פון אונז, וואו איז ער דער איד וואס האט דאס בילד ניט נעזעהן, זאל ער ניט שטארבען פריהער, ביז ער וועט קומען אין זעהן עס!

גאט, לאז אויך מיך ניט שטארבען פריהער, ביז אויף איך וועל קענען נאך אמאל קומען אין דעם לאנד פון מיינע עלטערען און נאך אמאל זעהען פון די בערג צווישען נצרת און חיפה דעם עמק יזרעאל אויסגעלייזט דורך דעם אידישען נאציאנאל פאנד, אויפגעבויט דורך דעם קרן היסוד, באזעצט פון אונזערע קבוצות און מושבי עובדים!

אבער גרוים איז דער עמק!

ארץ ישראל איז ניט נאר ארץ חמדה טובה, אבער אויך — רחבה!

נאך אלע אונזערע אנשטרענגונגען האבען מיר ערשט א 25—20 פראצענט פון דעם עמק אין אידישען באזיץ.

און אין די שטרעקעס וואס געפינען זיך שוין אין אידישע הענד זיינען אריינ־געשאטען שפילטערס, שפילטערס פון פרעמדע שטיקער לאנד, א וואוינונג פון שאפאלען, מאסקיטאס, דערנער און זומ־פען.

ווען וועט קומען אונזער שבת, ווען דאס פאלק מיט פאראיינינגטע כחות און פאראיינינגטן עטוויאזם וועט זיך נעהמען ארויסציהען די שפילטערס פון פרעמדע לאנד, ווען איהר זייט פארמשפט צו פארשווינדען, אייער פלאץ מוזען פארנעהמען גרינע פעלדער, בלי־הענדע גערטנער און שיינענדע מענשען!

דער עמק־יזרעאל, נעזעהן ווי אויף דער האנד פון די בערג צווישען נצרת און חיפה, וואס קאן זיין שעהנערס אויף גאטט וועלט?

וואו איז דער איד וואס האט ניט נעזעהן דאס דאזיגע בילד — דאס איינצי־גע אין דער וועלט, וואס קאן געבען רוהס און שטאלץ, פרייד און צופרידענהייט יע־דען פון אונז, וואו איז ער דער איד וואס האט דאס בילד ניט נעזעהן, זאל ער ניט שטארבען פריהער, ביז ער וועט קומען אין זעהן עס!

גאט, לאז אויך מיך ניט שטארבען פריהער, ביז אויף איך וועל קענען נאך אמאל קומען אין דעם לאנד פון מיינע עלטערען און נאך אמאל זעהען פון די בערג צווישען נצרת און חיפה דעם עמק יזרעאל אויסגעלייזט דורך דעם אידישען נאציאנאל פאנד, אויפגעבויט דורך דעם קרן היסוד, באזעצט פון אונזערע קבוצות און מושבי עובדים!

אבער גרוים איז דער עמק!

ארץ ישראל איז ניט נאר ארץ חמדה טובה, אבער אויך — רחבה!

נאך אלע אונזערע אנשטרענגונגען האבען מיר ערשט א 25—20 פראצענט פון דעם עמק אין אידישען באזיץ.

און אין די שטרעקעס וואס געפינען זיך שוין אין אידישע הענד זיינען אריינ־געשאטען שפילטערס, שפילטערס פון פרעמדע שטיקער לאנד, א וואוינונג פון שאפאלען, מאסקיטאס, דערנער און זומ־פען.

ווען וועט קומען אונזער שבת, ווען דאס פאלק מיט פאראיינינגטע כחות און פאראיינינגטן עטוויאזם וועט זיך נעהמען ארויסציהען די שפילטערס פון אונזער